

Kommentar og input fra borgerne og interessenter i forbindelse med udvikling af Domkirke kvarterets byrum oktober 2023.

Herunder borgerkommentar fra fysiske postkort, elektroniske postkort udfyldt på

www.viborg.dk/domkirkevarteret samt mails fra borgere og interessenter.

Det har været muligt i perioden 2.-24. oktober 2023 at komme med input/kommentar til udvikling af Domkirke kvarterets byrum via ovenstående. Info er udsendt via nyhedsbrev, været omtalt i Viborg Stift Folkeblad og har ligget på Viborg kommunes "høringsportalen" og der har været afholdt byvandring den 2. oktober 2023. kommentarerne står i vilkårlig rækkefølge og repræsenterer alle indkomne ideer.

STÆNDERPLADSEN		
Hvilke karakterer skal området have?		
	Vigtig med grønt der kan give skygge.	
	Grønt område	
	Alle træer skal bevares	
	Nye træer	
	Grønt plejet område	
	Stier	
	Sidde-nicher af pileflet som i Pilehaven	
	Nye bænke som de hvide på Borgvold eller Nanna Ditzels Citybænk	
	Glæde ved at det grønne bevares i området	
	Pladsen skal signalere velkommen til Domkirke kvarteret	
	Oase midt i byen	
	Område også for børn	
	Afslapningsrum for de besøgende	
	Færre træer = færre blade	
	Viborg Latinerkvarter er karakteristisk for området. Der skal ikke bygges nyt.	
	Udforme et stisystem på Stænderpladsen, hvor man kan se området fra forskellige vinkler og de omkringliggende bygninger	
	Byde gæsterne velkommen i et frodigt kram i parklignede omgivelser med sammenhæng til Margretheplænen	
Hvad er der brug for i et ankomstområde?		
	Cykelstativer	
	Toiletter	
	Mulighed for brusebad	
	En mindre scene til mindre koncerter og arrangementer	
	Et sted at lægge planer for sit besøg, hvile- og mødested	
	Madpakkested	
	Borde og bænke	
	Legeplads med kulturreferencer som på Borgvold og ved Hald	
	Et parkeringshus så bilerne kan gemmes væk	
	Historisk info, der fortæller om kongekroningen	
	God skiltning	

	Samspelet mellem Stænderpladsen og søerne er vigtigt for en god totaloplevelse for turister og indbyggere i Viborg	
	Oversigt over området. Mulighed for at komme til ankomststedet med bus, cykel, tog m.m.	
	Følelsen af at stå i et midtpunkt	
	Nedløbsrør på det gamle rådhus skal ikke være det første turisterne ser når de kommer ud af det nye p-hus.	
	Noget for børn som er brugbart hele året	
	Et sted der tydeligt byder gæster velkommen og fortæller Domkirkekvarters historie	
	Stier og legende elementer	
Hvad holder du særligt af på dette sted?		
	At det er et grønt område med udsyn til hele området (kan godt gøres tydeligere)	
	Boardwalk rundt i hele området så det bliver handicapvenligt el. noget lignende	
	Plads til varmekilder i den kolde tid, så man kan opholde sig udenfor	
	Stort springvand som i Sct. Mathiasgade, bare større så man kan gå ind under det	
	Der skal være sammenhæng mellem stænderforsamlingens mindesmærker, Jyske lov stenen og "Retfærdigheden"	
	Storheden i bygningerne	
	De ujævne brosten, der fortæller så stolt vores historie	
	Atmosfæren	
	Gode P-forhold for besøgende i Sognegården som er dårligt gående.	
	Domkirkekvartret skal være et område, hvor mennesker har lyst til at mødes og opholde sig. Området må gerne indbyde til hygge, fordybelse, fællesskab og nærvær	
	At man kan se Domkirken og der er frisk vind stort set altid	
	Nyder turen tværs over græsplænen til Gl. Torv.	
	Arkitekturen rund om pladsen	
Hvad skal man være opmærksom på ved Stænderpladsen?		
	At det er et sted man har lyst til at besøge og nyde storheden og stilheden	
	Børn skal kunne lege frit uden bekymringer om trafik	
	Bænke og skraldespande må ikke glemmes	
	Bedre information omkring Viborgs betydning som Tingsted i 1000 år samt Jyske Lov	
	Stænderpladsen er nøglen til løsning af hele domkirkekvartret	
	Al energien og pengene bør bruges på Stænderpladsen. Plænen mv. fjernes og graves ned så det er i niveau med pladsen foran rådhuset	
	Hele pladsen laves i sten a la et amfiteater med plads til mere end 1000 mennesker. Der skal ændres på skrænten op til det nye museum. Bred trappe med siddepladser.	
	Spændende overvejelser omkring en konstruktiv udformning med plateauer og trapper, og ikke mindst, at stedet skal opleves som en levende byhave med gode opholds-, lærings- og legemiljøer for mennesker og biodiversitet.	

	Ingen hundeluftning	
	Afspærringer på hjørnerne af Stænderpladsen skal fjernes	
	Skærmes for vind som ikke tager udsyn til bygningerne	
	Der skal tænkes over tilgængelighed og hvilke belægning der er gode i forhold til kørestole, rollator, stok og barnevogn	
BISPESTIEN		
Hvordan kan stien bliver mere imødekommende og tryk?		
	Ved bedre belysning.	
	Belægning kan gøres æstetisk bedre	
	Bredere sti	
	Dobbelt så bred sti	
	Niveau opdeling	
	Kørreramper	
	Der laves en "lomme" ved krydset så børn ikke løber direkte ud på vejen	
	Gøre stien kørestols- og barnevognsvenlig	
	Ambitionerne fortalt ved byvandringen den 2/10-23 lyder godt	
	Tænk på handicapvenlighed, el-scootere og kørestole m.m.	
	Udvid stien med 1-2 meter og opfør en passende mur uden defekte tagsten	
	Bispestien skal ende i en bro der føres over til Borgvold med elevatorårn og føres videre til Golf hotellet.	
	Hvis der ikke kan laves en bro, ønskes Biskoppens have inddraget til sti i et slynget system	
	Der skal være mulighed for ophold, udsigt og historieformidling	
Skal der være mulighed for ophold på stien?		
	Ønsker ikke ophold på stien	
	Ønsker ophold på stien	
	Ønsker ophold i biskoppens have, så man kan se ud over Hans Tausens Alle	
	Ja – pause til de borgere der har brug for hvil	
	En god bænk til dem der ikke er så godt gående	
	Nej og dog .... nogle steder i muren er der indfattet brokker af gamle gravsten? Det er meget spændende og ville gerne kunne læse blot en lille bitte info om deres oprindelse?	
Hvad skal man være opmærksom på ved Bispestien?		
	At stien skal kunne afvikle flere gående end i dag	
	På plateauerne kunne der godt være ophold med udsigt ud over søerne	
	Finde en sikker løsning til at komme igennem det store vejkryds	
	At stien bliver tilgængelig for kørestolsbrugere og barnevognsbrugere	
	Historien skal synliggøres	
	En god ide at gøre arealet bredere og med et åbent udsyn	
	Stien er i dag meget stejl	
	God tilgængelighed for alle, ingen trapper	
	Ophold og udsigt til Domkirken, Borgvold og søerne	
HANS TAUSENS MINDE		
Hvilke karakterer skal området have?		
	Mere harmonisk end vildt.	
	Alle træer skal bevares.	
	Plejet rosenhave med duft.	
	Små rum.	

	Skal ligge i tråd med andre områder i byen som fx Hald og Borgvold.	
	Mangfoldighed.	
	De store træer og bøgehækkene.	
	Plejet park med træer. Bevare hække som symboliserer tidligere kirke.	
	Beplantning med områdets arter.	
	Beskær træerne plant buske	
Hvad skal en grøn mindelund indeholde for at give plads til ro og fordybelse?		
	Plads til at sidde.	
	Naturlig afskærmning.	
	Fordybelsesrum som på Skejby sygehus.	
	Gode siddepladser både i sol og skygge.	
	Små rum.	
	Ikke skrappe farver som på sønæs (rød). Gerne naturmaterialer, store kvadersten.	
	Bænke og skraldespande.	
	Afskærmning for trafikstøj.	
	Standere til brochurer skal holdes fyldte eller fjernes.	
	Der skal ikke være gennemgang	
Hvad skal man være opmærksom på i Hans Tausens Minde?		
	Bevar kirkens markering.	
	Tilgængelig adgang fra Stænderpladsen.	
	Bedre adgang til Stænderpladsen og Margrethe plænen	
	Bjørn Nørgaard skulpturen mere i fokus.	
	Sørg for at få historiefortællingen med.	
	Mere info om Hans Tausen.	
	Lad Hans Tausens minde være som det er – dog burde der fældes yderligere et par af de store bøge, for at lysne op.	
	Helt oplagt at udforme stedet til sted for fordybelse, idet klosterarealet er et helt centralt omdrejningspunkt for Reformationen i kongeriget	
	Bænkene er i dag altid beskidte pga. beplantning	
	Flyt skulpturen evt. ind til museet. Skulpturen passer ikke ind i et grønt område.	
	God tilgængelighed på alle stierne og ved opholdsteder	
MARGRETHEPLÆNEN		
Hvilke karakterer skal det grønne have på Margretheplænen?		
	Et fredeligt rum i byen	
	En grøn oase	
	Plejet med træer, buske og blomster	
	Sørg for at tænke helheder	
	Pladsen bør indbyde til afslapning/hygge	
	Mangfoldighed	
	Mulighed for ophold	
	Træerne mod Gammel Torv bør bevares. De giver ly og læ	
	Margrethe plænen og Stænderpladsen skal kobles sammen til parkanlæg	
Hvilke muligheder for ophold skal der være?		
	Som nu	
	Flere borde og bænke	
	Åbne op til Gammeltorv	

	Flytte skulpturen af Margrethe den 1.	
	Åben til (underjordisk) bunker	
	Plads til leg	
	Mulighed for livemusik	
	Kreative og anderledes borde-bænkesæt for alle	
Hvad skal man være opmærksom på ved Margretheplænen?		
	Pas på det som virker i dag	
	Ingen bebyggelse	
	Skabe sammenhæng til de øvrige områder i Domkirke kvarteret	
	Mulighed for at gå/transportere sig sikkert rundt i området	
	Infoplader evt. QR-koder	
	Sten til at holde tale på	
	Bænke og skraldespande	
	Flyt kongehyldningsmonumentet til Gammeltorv	
	Opmærksom på tilgængelighed fx med gelændere ved trapper	
	Lad Margretheplænen være som den er	
	Plænen har ringe historisk betydning, idet den gennem historien mest har tjent som baggård	
	Måske kunne det være en ide at omdanne Margretheplænen til børnenes tumleplads, i Spreckelsens ånd ligefrem en arkitektonisk legeplads	
	Skulpturen skal have meget plads omkring sig, så den kommer til sin ret	
	Arkitekturen på sognegården skiller sig ud i forhold til øvrige bygninger	
	Tilgængelig belægning, niveaufrie adgang	
GAMMELTORV		
Hvordan skal forpladsen til Domkirken fungere i dagligdagen?		
	Bevar 30 P-pladser, da kirken besøges af mange gangbesværede. P-pladser gerne i yderkanten af Gammeltorv	
	Håber på mindre kaotisk trafikforhold	
	Åben plads og bilfri uden for kirkelige handlinger	
	Skal bruges til parkering	
	Skal fungere som torv uden biler	
	Gode forhold for cyklister, pilgrimme og øvrige fodgængere som kan understøtte Hærvejsruten	
	Mulighed for cykelopladning	
	Noget til børn – ikke legeplads	
	Pladsen skal være afdæmpet og præsentere Domkirken på bedste vis	
	Pladsen skal fortælle Domkirke kvarterets historie og den plads i Danmarkshistorien.	
	Da pladsen er meget stor, kan den deles op i sektioner med flytbar beplantning, så der stadigvæk kan holdes større arrangementer på torvet	
Hvilke andre tiltag kan styrke byrummets særlige karakter som et historisk byrum?		
	Flytte Magrethe statuen ned på Gammeltorv	
	Markant skulptur, gerne Margrethe, kongehyldningsmonumentet.	
	Mulighed for at stå og nyde Domkirken uden at være i vejen for biler og omvendt. Bilfri kl. 9-15.	
	Mere info om historien.	
	Områdets grønne karakter skal beholdes, ønsker ikke et "bart" og goldt område.	

	Gerne små kroge hvor man kan give mulighed for sol, læ og skygge.	
	Belysning af Domkirken i aften/nattetimerne.	
	Træerne på torvets nordside skal fjernes for at frilægge kampstensmuren. Langs eller foran stensætningen skaber en kunstner, når der bliver penge til det, en lang, fortællende frise.	
	Fortælling om de allerførste der boede her i tidernes morgen. Hvornår startede Viborgs historie?	
	Historien kan styrke området	
	Pladsen skal kunne bruges som markedsplads	
Hvad skal man være opmærksom på ved Gammeltovej?		
	Eksisterende gadelamper er fine, man kan godt tænke i antal/placering.	
	Historisk plads, evt. kan statuen af Magrethe flyttes til pladsen.	
	Fortælle nogle af de historier og begivenheder der har foregået på pladsen.	
	Marker at det var her det hele tog sin begyndelse.	
	Pas på historien, samtidig med at der følges med udviklingen.	
	De ujævne brosten fortæller en vild historie.	
	Pladsen ved Domkirken skal kaldes Gammeltovej	
	Lad Gammeltovej være som det er, parkeringspladserne er nødvendige til ældre og gangbesværedes adgang til domkirken	
	Det er vigtigt for Domkirken, at kirkens vilkår for fortsat at fungere som kirke tænkes ind i den fremtidige udformning af området. Herunder er det nødvendigt, at der på Gammeltovej forbliver P-pladser til kirkegængere, gæster, andagtsøgende ifm. gudstjenester og koncertgæster	
	Ordentlige forhold for turistbusser	
	Domkirke kvarteret skal være et område, hvor mennesker har lyst til at mødes og opholde sig. Området må gerne indbyde til hygge, fordybelse, fællesskab og nærvær	
	Ønsker ikke større hyppige events såsom koncerter og markeder da det ikke harmonerer med kirkens rum, ro og eftertænksomhed. Ønsker ikke, at muligheder for at kunne afholde event bliver styrende for områdets indretning. Ønsker at event bliver afviklet med respekt for kirken og kirkens brug	
	Indretning af Domkirke kvarteret skal afspejle navnet og at der har været Domkirke siden år 1060	
	Projektet skal gennemføres med lavest mulige CO2-udledning. Det bør overvejes nøje, hvor meget der kan bevares	
	Design området så regnvand nemt kan forsvinde	
	Biodiversitet bør fremmes hvor det er muligt	
	De stærkeste tråde i Viborgs DNA, der formede byens identitet, er Ting, Torv og Tempel. Ting = landsting/landsret og dermed hjemsted for lov og ret gennem tusind år. Torv = mødested for handel og marked, herunder de store snaptingsmarkeder. Tempel = i vikingetid med Asatro "Vi" eller offerstedet på det hellige bjerg', med kristendommen stiftsstad med domkirke, klostre, katedralskole, m.v. Disse tråde flettes sammen på Gammeltovej.	
	Der er et smukt naturligt lys	
	Bevar træerne mod Margretheplænen, men beskær dem	

	Der skal arbejdes meget med tilgængelighed. Det er meget ufremkommeligt hen til både Domkirekn og Stænderpladsen	
AREALET OMK. DOMKIRKEN OG DOMKIRKESTRÆDE		
Skal der være opholdsmuligheder rundt om kirken?		
	Nej, den skal stå rimelig frit på en grøn bund, ophold henlægges til Stænderpladsen	
	Sti fra Stænderpladsen til mindesmærke på nordsiden	
	Gerne ophold og flere bænke	
	Kan der laves læ uden at forhindre udsyn	
	Gerne "mur" man kan sidde og gå på og se Domkirken	
	Eksisterende stenbænke er nok	
	P-pladser bør begrænses	
	Evt. et plateau med rampe i den vestlige ende af Domkirkepladsen, hvorfra man kan nyde synet af kirken	
Hvilke karakterer skal det grønne have rundt om kirken?		
	Gerne græs mellem sten	
	Plæner og hække	
	Grøntområder gerne rids af historiske træer i græsset	
	Skal være som det er i dag	
	Gentænke monumentet for stænderforsamlingen	
	Det grønne skal være top prioriteret.	
	Der skal laves plan for, hvordan man sikre ordene bæredygtighed og biodiversitet, så det ikke kun bliver smarte ord, men har en klar betydning	
	Vild bevoksning rundt om kirken	
	Markering af tidligere bygninger/kapeller mv.	
	Der grønne skal bevares, ikke stenbelægning op til kirken	
	Små øer af grønt der omkranser mini-cirkler, hvor man kan sidde lidt i læ	
	Mindre træer foran Domkirken	
	Blomster uden at ligne en grøftekant	
Hvad skal man være opmærksom på i dette område?		
	Der skal stadigvæk være P-pladser	
	At der ikke kommer pop-smart belysning, men bevarer det majestætiske udtryk, det har i dag	
	Ingen forstyrrelser - intet lys	
	Gør historien visuel så man kan se historien for sine øjne	
	Området ved apsis er et skønt sted	
	Lad græsset være som det er, rundt om domkirken	
	Overvejelse om Viborg Domkirkes mange kapeller før den radikale ombygning i 1860'erne kunne markeres tydeligere	
	Ingen hundeluftning på græsplænen	
	Belysning mod Domkirken bør ikke være placeret i vores flotte gamle "gaslamper"	
	Tilgængelig belægning	
	Handicapparkeringspladser på den nordlige side af Domkirken hvor der er tilgængelig adgang til kirken	